

Županijsko natjecanje iz povijesti

3. ožujka 2026.

4. kategorija: II. (drugi) razred

Zaporka:

(peteroznamenasti broj i riječ)

Broj bodova:

	65	%
--	-----------	---

Upute natjecateljima:

1. Ispit se sastoji od 25 pitanja i rješavaš ga 90 minuta.
2. Prije rješavanja ispita trebaš pažljivo i pravopisno točno ispuniti listić sa zaporkom.
3. Nakon što ispuniš listić sa zaporkom, spremi ga u omotnicu.
4. Zaporku s listića prepisi na prvu stranicu ispita.
5. Pažljivo pročitaj ispitne zadatke i upute u zadatku.
6. Rješenja upisuj na predviđena mjesta u ispitu. Ispit piši plavom ili crnom kemijskom olovkom.
7. Ispit piši isključivo pisanim, ne tiskanim slovima. Piši čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
8. Osobna imena i prezimena te geografska imena piši izvorno prema udžbenicima koje je odobrio MZOM u školskoj godini 2025./2026.
9. **Koristi se papirom za koncept tijekom rješavanja ispita jer jednom napisan odgovor u ispitu više nije dopušteno prepravljati. Odgovori se u konceptu ne vrednuju.**
10. Nakon završetka pisanja ispit predaj članu Županijskog povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka imaš pravo uvida u ispit i pravo na pisanu žalbu.

Želimo ti uspjeh na natjecanju!

Županijsko povjerenstvo:

1. _____ (predsjednik Županijskoga povjerenstva)
2. _____ (član Županijskoga povjerenstva)
3. _____ (član Županijskoga povjerenstva)

1. Pozorno prouči priloženi povijesni izvor i odgovori na pitanja.

Toma Arhiđakon, Salonitanska povijest

U to je doba preminuo kralj Zvonimir ne ostavivši svoga potomka kao nasljednika. Budući da se ugasio sav rod kraljevske krvi, u hrvatskom kraljevstvu nije bilo nikoga tko bi po nasljednom pravu trebao preuzeti prijestolje. Nastao je veliki razdor među velikašima u kraljevstvu. Bili su podijeljeni, čas je jedan, čas drugi sebi prisvajao vlast nad zemljom u želji za kraljevanjem. Zbog toga su isplivale na površinu bezbrojne pljačke, grabeži, ubojstva i posijana su svakojaka nedjela. Nisu prestajali jedan drugoga svakodnevno uhoditi, napadati i ubijati. (...) Kralj Ladislav, potaknut tim savjetima, bez oklijevanja sakupi veliku vojsku, dođe i bez ikakva otpora zauzme čitavu zemlju od rijeke Drave do planina koje se zovu Željezne. Nakon toga prijeđe planine i stane napadati utvrde i tvrđave i započinjati mnoge bitke s narodima Hrvatske. Budući da se oni nisu međusobno pomagali, jer su bili podijeljeni, kralj je lako mogao postići pobjedu. Ali ipak nije mogao doći do primorskih krajeva, jer je čuo da je neki narod prešao granicu njegova kraljevstva i vratio se u Ugarsku.

1.1. Zašto Ladislav u osvajanju Hrvatske ne nailazi na znatniji otpor?

3

1.2. „...čuo je da je neki narod prešao granicu njegova kraljevstva...“ Tko je napao Ugarsku?

1.3. Koje je najvažnije postignuće pohoda ugarskog kralja Ladislava na hrvatske krajeve?

2. Zaokruži točan kronološki niz koji prikazuje redoslijed osnivanja srednjovjekovnih europskih sveučilišta.

1

- a) sveučilište u Bologni → sveučilište u Krakovu → sveučilište u Zadru → sveučilište u Parizu
- b) sveučilište u Parizu → sveučilište u Bologni → sveučilište u Krakovu → sveučilište u Zadru
- c) sveučilište u Bologni → sveučilište u Parizu → sveučilište u Krakovu → sveučilište u Zadru
- d) sveučilište u Bologni → sveučilište u Krakovu → sveučilište u Parizu → sveučilište u Zadru

3. Francuski kralj Filip IV. Lijepi jedan je od vladara koji je pridonio učvršćenju kraljevske vlasti u Francuskoj. Zaokruži DVIJE točne tvrdnje o posljedicama njegove vladavine.

2

- a) Visoki porezi koje je kralj nametao doveli su do nezadovoljstva plemstva i građana.
- b) Za ratove koje je vodio, izvor prihoda kralj je našao i u konfiskaciji imovine Židovima, što je pokrenulo lavinu antisemitizma.
- c) Napetosti između kralja i crkve potaknule su preseljenje pape Klementa VI. u Avignon.
- d) Kralj je sazivom Generalnih staleža 1203. stvorio temelj kasnijeg parlamentarizma u Francuskoj.

4. Pozorno pročitaj povijesni izvor i odgovori na pitanja.

Grad Dubrovnik također ima pomorske prednosti, čime zadobiva mnoge koristi. Naime, budući da je napučen brojnim ljudima i ne može nahraniti stanovnike onim što rađa zemlja na vlastitom području, niti onim što se dovozi kopnenim putem, niti može doći do građevnog materijala, brodovima se svakodnevno dovozi žito, proso, ječam, mahunarke, ulje, usoljeno meso i ribe, masline, orasi, voće, kesteni, sir, šećer, mirodije, slatkiši, lijekovi, vuna, tkanine, lan, koralji, sol i, napokon, gotovo nebrojene vrste trgovačke robe i mnogo zlatnih dukata iz najsajnije i svim dobrima najbogatije Italije, naime, iz Venecije, Marke, Apulije, Abruzzo, kao i iz Ferma, Pesara, Recanatija, Ankone, Riminija, kamo se doprema raznolika trgovačka roba iz Toskane, najvećma iz Firence, a potom se otprema u Dubrovnik. (...) Iz Grčke, primjerice iz Arte, Patrasa, Valone i mnogih drugih krajeva. Dovoze, također, drvo, grede, kamen, opeke, čavle, željezo, vapno, crijepove i ostalo što je potrebno za gradnju.

Filip de Diversis, *Opis slavnoga grada Dubrovnika*, prev. Zdenka Janeković-Römer (Zaareb: Dom i svijet. 2004.). 40.

Slika 1. Povijesni prikaz Dubrovnika.

4.1. Na temelju podataka iz povijesnog izvora zaokruži **TRI** točne tvrdnje.

- a) Dubrovnik je bio samodostatan u proizvodnji hrane.
- b) Pomorska trgovina bila je nužna zbog geografskih ograničenja Dubrovnika.
- c) Građevni se materijal uglavnom dopremao kopnenim putem u Dubrovnik.
- d) Dubrovnik je bio uključen u široku mrežu sredozemne trgovine.
- e) Italija je bila jedan od najvažnijih trgovačkih partnera Dubrovnika.

1	
---	--

4.2. Na temelju povijesnog izvora poveži područja iz kojih se roba dopremala u Dubrovnik s vrstama robe koje se u izvoru uz njih spominju. Uz svako područje upiši slovo odgovarajuće vrste robe.

2	
---	--

A – Područja

B – Vrste robe

1. _____ Venecija, Marka, Apulija, Abruzzo	a) trgovačka roba iz Toskane
2. _____ Firenca (posredno, preko drugih luka)	b) prehrambene namirnice (žito, ulje, meso, ribe i dr.)
3. _____ Grčka (Arta, Patras, Valona)	c) građevni materijal (drvo, grede, kamen, opeke, željezo)
4. _____ Dubrovačko zaleđe i okolica	d) raznolika trgovačka roba i zlatni dukati

5. Kronološki poredaj događaja vezane uz nastanak i razvoj Dubrovnika, od najranijeg prema najnovijem, upisivanjem slova u strelice na lenti vremena.

1

- a) Dubrovački se trgovci u vladarskoj ispravi prvi put spominju pod nazivom Dubrovčani.
- b) Dubrovnik prvi put priznaje vrhovništvo ugarsko-hrvatskog kralja.
- c) Dubrovnik postupno uvodi pojam republika u svoj službeni državni naziv.
- d) Dubrovnik se u vladarskoj ispravi prvi put spominje pod svojim hrvatskim (slavenskim) imenom.

6. Pozorno pročitaj povijesni izvor i odgovorite na pitanja.

Iz isprave o sklapanju mira u Zadru 18. veljače 1358. godine.

... Mi dakle, koji smo željeli i želimo živjeti u miru sa svima kršćanima, osobito s Mlečanima, koje s našim kraljevstvom veže staro prijateljstvo, utanačili smo s njima niže napisani mir i slogu - neka ona s Božjom pomoću vječno potraje! - ovim načinom. To jest, da su isti dužd i općina mletačka, a mjesto njih i u njihovo ime prije spomenuti poslanici, nunciji, prokurator i sindici, imajući za niže rečeno puno i slobodno ovlaštenje, pristali na osnovu već navedene isprave, koju smo kod sebe zadržali kao jamstvo u našu korist na ime nas i naših nasljednika kraljeva cijele Dalmacije, tj. od sredine Kvarnera sve do granica Drača, sa svim gradovima, zemljama, tvrđavama, otocima, lukama i pravima, ukoliko su ih na bilo koji način imali i držali u njima, a napose u gradovima na kopnu - Ninu, Zadru, Skradinu, Šibeniku, Trogiru, Splitu i Dubrovniku. Još su, dakako, slobodnom voljom i zreлом odlukom prenijeli na nas i naše nasljednike gradove i zemlje Osora, Cresa, Krka, Raba, Paga, Brača, Hvara i Korčule, s njihovim otocima i svima koristima i pripadnostima, naslove Dalmacije i Hrvatske kojima su se običavali služiti prije spomenuti duždevi, te svekoliko njihovo pravo i vlast i vlasništvo, ukoliko su ih imali ...

Slika 2. Prikaz teksta Zadarskog mira.

6.1. Na temelju pročitanog izvora zaokruži TRI tvrdnje koje su točne:

1

- a) Mir u Zadru 1358. godine sklopljen je između ugarsko-hrvatskog kraljevstva i Mlečana.
- b) Gradovi na kopnu, poput Nina i Dubrovnika, nisu spomenuti u ispravi.
- c) Mlečani su prenijeli vlast i prava nad pojedinim otocima i gradovima na kralja i njegove nasljednike.
- d) Isprava daje kralju i njegovim nasljednicima sve naslove, prava i vlasništva u Dalmaciji i Hrvatskoj koja su prije pripadala Mletačkoj Republici.
- e) Dubrovnik je u ovoj ispravi prvi put nazvan Republikom.

6.2. Poveži gradove i otoke spomenute u izvoru s vrstom prava ili pripadnosti koja im je prenesena:

1

A – Gradovi i otoci

1. ____ Nin, Zadar, Skradin, Šibenik, Trogir, Split, Dubrovnik
2. ____ Osor, Cres, Krk, Rab, Pag, Brač, Hvar, Korčula

B – Vrste prava / pripadnosti

- a) sva prava, vlast i vlasništvo koja su imali Mlečani
- b) samo trgovačka prava
- c) samo vojna tvrđavna prava

7. Označi i upiši imena sljedećih gradova na povijesnom zemljovidu.

5

Zemljovid 1. Hrvatske povijesne zemlje u srednjem vijeku.

a) Grad koji je 1209. g. dobio titulu slobodnog kraljevskog grada od hrvatsko-ugarskog kralja Andrije II.

b) Grad koji je 1242. g. dobio titulu slobodnog kraljevskog grada od Bele IV. Zlatnom bulom.

c) Dobro utvrđeni dalmatinski grad na moru u koji je Bela IV. pobjegao bježeći pred tatarskom najezdom.

d) Strelicom ucrtaj put bijega kralja Bele IV. pred Tatarima prema moru.

e) Dalmatinski grad bogate srednjovjekovne povijesti u kojemu se Ladislav Napuljski 1403. okrunio za hrvatsko-ugarskog kralja, nakon čega se vratio u Napulj.

8. Odgovori na pitanja o srednjovjekovnoj medicini i kugi.

1

Slika 3. Liječnik za kugu.

8.1. Zaokruži **TRI** točne tvrdnje o medicini i kugi u srednjem vijeku.

- a) Većina bolesnih tijekom epidemija ostajala je u bolnicama koje su bile dovoljno razvijene u srednjem vijeku.
- b) Srednjovjekovni liječnici kombinirali su molitvu i liječenje biljnim pripravcima.
- c) Puštanje krvi i upotreba pijavica smatrani su metodama za vraćanje ravnoteže u tijelu.
- d) Bubonska kuga bila je poznata kao „crna smrt” i uzrokovana bakterijom koja se prenosila izravnim kontaktom sa zaraženim štakorima.
- e) Kuga je bila ograničena na gradove i rijetko je zahvaćala sela.

8.2. Zamisli da ste liječnik u srednjem vijeku tijekom epidemije kuge. Poveži svaku kategoriju zdravstvene mjere s primjerom koji bi imao smisla u srednjem vijeku.

1	
---	--

A – Kategorija mjere

B – Primjeri mjera

1. ____ kontrola širenja bolesti među ljudima	a) paljenje aromatičnih biljaka u gradu ili primjena biljnog lijeka na oboljele
2. ____ upotreba prirodnih ili biljnih pripravaka	b) karantena putnika, zabrana izlaska građana iz grada, zatvaranje luka
3. ____ razumijevanje veze između životinja i bolesti	c) uklanjanje štakora iz grada, održavanje higijene, kontrola prisutnosti životinja

9. Promotri slikovni izvor koji prikazuje kralja Žigmunda sa svitom na crkvenom koncilu 1415. g. i odgovori na pitanja.

9.1. U pratnji kralja nalazi se i njegova supruga. Navedi kraljičino ime?

3	
---	--

9.2. Gdje se održavao taj crkveni koncil?

9.3. Tom prilikom Žigmund je Janu Husu dao *salvus conductus*. Objasni značenje tog izraza.

Slika 4. Prikaz kralja Žigmunda Luksemburškog u crkvenoj procesiji (autor Ulrich von Richental).

10. Poveži crkvene redove i njihovu ulogu.

2	
---	--

1. ____ franjevci	a) propovijedanje, borba protiv krivovjerja
2. ____ cisterciti	b) molitva, rad, očuvanje pismenosti
3. ____ dominikanci	c) stroga disciplina, razvoj poljoprivrede
4. ____ benediktinci	d) jednostavnost, skromnost, pomoć siromašnima

11. Temelj srednjovjekovnog obrazovanja bilo je „sedam slobodnih vještina“ (lat. *septem artes liberales*). Pročitaj sljedeće tvrdnje i zaokruži DVIJE koje se NE ODOSE na njih.

2

- a) Iako su *septem artes liberales* preuzele mnoga znanja iz antike, njihov je konačni oblik nastao u srednjem vijeku.
- b) *Septem artes liberales* bile su zamišljene kao konačan cilj obrazovanja, a ne kao priprema za više discipline.
- c) Aritmetika i geometrija pripadaju *kvadriviju*.
- d) Naziv *liberales* odnosi se na slobodu mišljenja, a ne na društveni status učenika.

12. Pozorno prouči povijesni izvor i odgovori na pitanja.

Kratka kronika Kraljevstva Hrvatske fra Ivana Tomašića

... Godine spasa ljudskoga 1493. Posla (Turčin) najvršnjega vojvodu Hadum-pašu u Ugarsku, koji s osam tisuća konjanika sve do Zagreba provali i zemlju na veliki strah onih žitelja opustoši. (...) Ali ban Derenčin (...) nagovaraše da se boj zametne na otvorenom polju. (...) Kako je njegovo mnijenje preteglo, zametnula se bitka kod rijeke Krbave. (...) Tako se zgodi, da je u razmaku od jednoga sata održao sjajnu pobjedu, izgubivši malo svojih ljudi. Ban Derenčin bude zarobljen, a sin njegov ubijen, te su banu sužnju zatim svaki put za objeda i večere metali na stol glavu sina njegova. Nato zapovjedi Hadum, da se izbroje sva tjelesa poginulih, i da se na uspomenu kršćanskog poraza pošalju mnoge glave i nebrojeni nosovi caru njegovu (sultanu). Poginulo ih je (kršćana) više od trinaest tisuća. To je prvi rasap Kraljevstva Hrvatskoga, i tu je čitavo plemstvo izginulo.

12.1. O kojemu povijesnom događaju govori izvor?

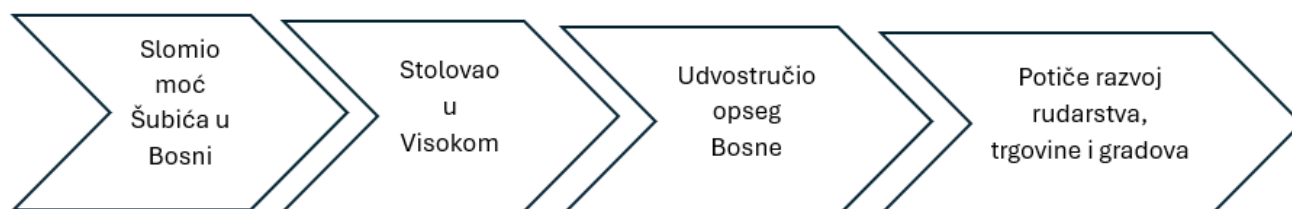
4

12.2. Tko se navodi kao glavni „krivac“ za poraz hrvatske vojske?

12.3. Koje su posljedice ovoga sukoba za daljnju obrambenu moć Hrvatskoga Kraljevstva? Argumentirajte riječima iz izvora.

13. Na temelju navedenih obilježja odredi o vladavini kojega je bosanskoga vladara riječ? Zaokruži točan odgovor.

1

- a) Hrvoje Vukčić Hrvatinić b) Stjepan Tvrtko c) Stjepan II. Kotromanić d) Kulin ban

14. Poveži istaknute osobe i bitke u kojima su sudjelovali.

1. _____ Žigmund Luksemburški	a) bitka kod Dubice
2. _____ Petar Berislavić	b) bitka kod Belasice
3. _____ Bazilije II.	c) bitka kod Blizne
4. _____ Mladen II Šubić	d) bitka kod Nikopolja

2	
---	--

15. Prouči zemljovid s prikazom područja pod vlašću hrvatskih plemićkih obitelji te odgovori na pitanja.

3	
---	--

Zemljovid 2.
Rasprostranjenost
hrvatskih plemićkih
obitelji.

15.1. Kojim je brojem označeno područje kojim je upravljala hrvatska plemićka obitelj koja je prigrabila svu vlast nakon sloma Šubića?

15.2. Kako se zove hrvatska plemićka obitelj koja je upravljala područjem označenim brojem 4?

15.3. Kojim je brojem označeno područje kojim su upravljali knezovi zaslužni za nastanak jednog od najstarijih europskih zakona?

16. Pozorno promotri srednjovjekovne ilustracije te zaokruži DVIJE točne tvrdnje.

Slika 5.
Prikaz
srednjovjekovne
vjetrenjače.

Slika 6.
Prikaz
srednjovjekovne
vodenice.

- a) Vjetrenjače i vodenice služile su ponajprije za čuvanje hrane.
- b) Vjetrenjače su se razvile ranije od vodenica.
- c) Vodenice i vjetrenjače bile su važan čimbenik rasta stanovništva u razvijenom srednjem vijeku.
- d) Vodenica se upotrebljavala i za pokretanje čekića u kovačnicama ili suknarskim radionicama.

2

17. Završi shematski prikaz tako da na mjesto upitnika (?) upišeš traženo ime.

1

17.1. Koje su posljedice prikazanoga događaja?

1

18. Pročitaj priloženi tekst i odgovori na pitanje. Koji je glavni razlog zbog kojega su mletačke vlasti 1291. naredile preseljenje staklara iz Venecije na Murano?

Muransko staklo

Murano, otočić u venecijanskoj laguni, u početku je i sam bio samoupravna gradska zajednica, dok početkom 13. stoljeća nije potpao pod mletačku vlast. Otok je poznat po proizvodnji stakla, čiji početak seže u 1291. godinu, kada su mletačke vlasti naredile da se svi staklari iz Venecije presele na Murano. Na takvu su se mjeru odlučili zbog čestih požara izazvanih u staklarskim radionicama u Veneciji, koja je u to vrijeme pretežno bila od drva. Muranski staklari postali su glavni proizvođači i prodavači raznih vrsta stakla za čitavu Europu. Zbog njihove važnosti za gospodarstvo Mletačke Republike, staklarima je bilo zabranjeno napuštati Murano, kako tajnu proizvodnje stakla ne bi odali konkurentskim državama. Zauzvrat su imali razne povlastice, uključujući i one da su se kćeri staklara mogle udavati za mletačke plemiće.

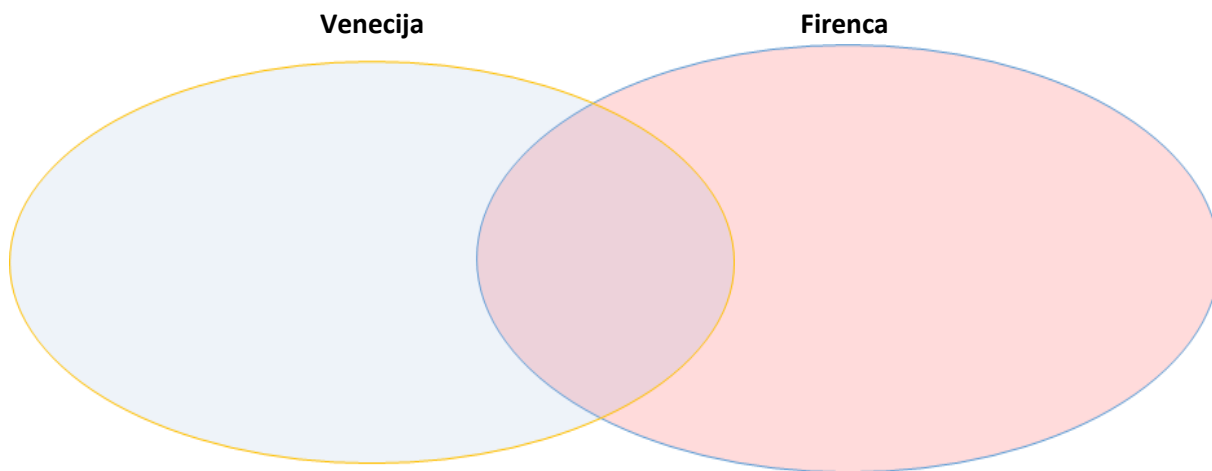
- a) kako bi se staklari približili europskim trgovačkim putevima
- b) zbog čestih požara uzrokovanih staklarskim radionicama u drvenoj Veneciji
- c) kako bi se kaznili staklari zbog nepoštivanja mletačkih zakona
- d) zbog nedostatka prostora za radionice u Veneciji

1

19. Upiši navedene pojmove u odgovarajuće dijelove prema gradu na koji se odnose.

U sredinu upiši pojmove koji su zajednički objema gradovima – državama.

▪ Cosimo Stariji	▪ obitelj Medici	▪ trgovina između
▪ dužd	▪ proizvodnja sukna	Istoka i Zapada
▪ veliko vijeće	▪ pomorski plovidbeni	▪ republika
▪ bankarstvo	putevi	▪ politička autonomija
	▪ pobuna čompa	▪ Lorenzo Veličanstveni

3	
---	--

20. Odgovori na pitanja koja se odnose na priloženi povijesni izvor.

Slika 7 . Prikaz Velike povelje sloboda.

20.1. Zaokruži točan odgovor. Koji je niz događaja izravno doveo do izdavanja Velike povelje sloboda 1215. godine?

1	
---	--

- a) Rikard I. poginuo je u Svetoj Zemlji → Ivan Bez Zemlje preuzeo je prijestolje → Engleska je ojačala svoje francuske posjede
- b) poraz Ivana Bez Zemlje kod Bouvinesa → gubitak francuskih posjeda → povećanje poreza → pobuna plemstva i građanstva → izdavanje Velike povelje sloboda.
- c) uspješan rat protiv Francuske → jačanje kraljevske vlasti → ukidanje staleških prava.
- d) uvođenje vijeća od 25 velikaša → pobuna protiv kralja → poraz u bitki kod Bouvinesa.

20.2. Poveži uzroke (A – D) s njihovim posljedicama (1 – 4).

2	
---	--

a) ____ poraz u bitki kod Bouvinesa	1) uspostava nadzornog vijeća od 25 velikaša
b) ____ samovoljno uvođenje i povećanje poreza	2) ograničenje kraljevske vlasti
c) ____ pobuna plemstva i građanstva	3) gubitak većine francuskih posjeda
d) ____ izdavanje Velike povelje sloboda	4) prisila kralja da prihvati pisani ustavni zakon

21. Koji niz događaja najtočnije objašnjava dolazak Arpadovića na hrvatsko prijestolje?

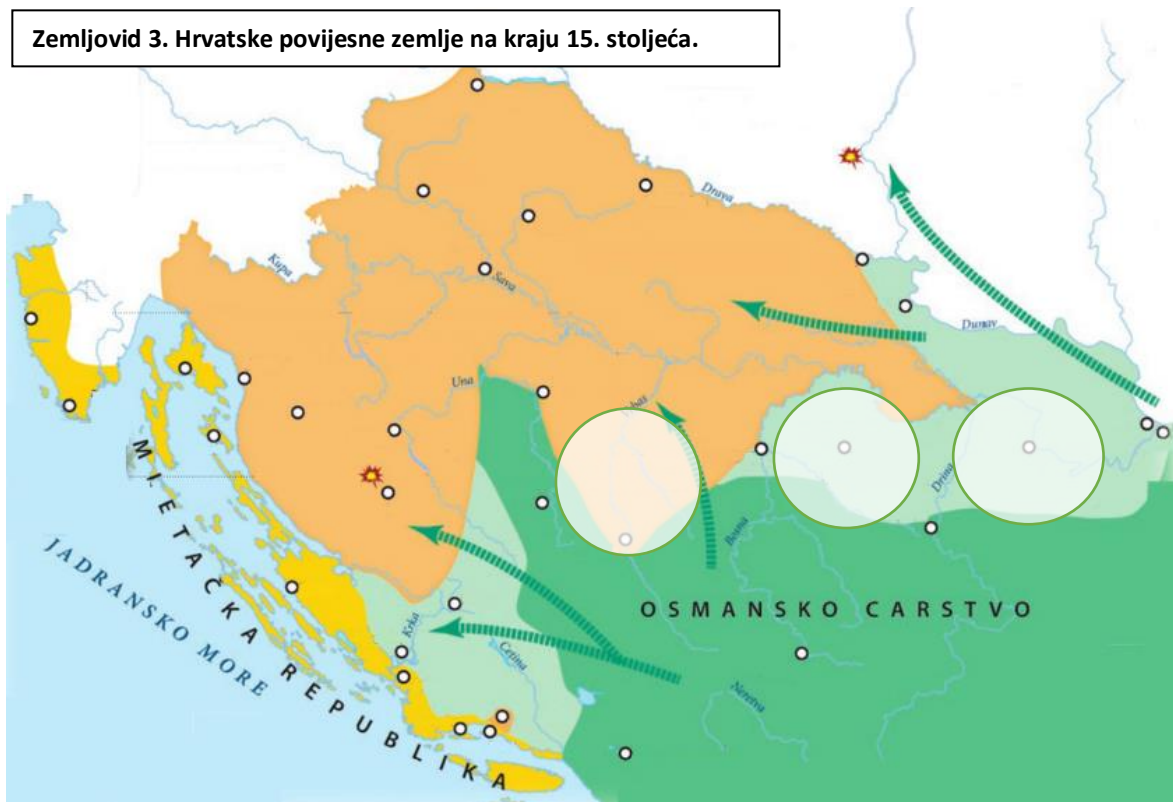
1

- a) smrt Petra Svačića → imenovanje hercega Almoša → sklapanje *Pacta convente* → personalna unija
- b) feudalni ugovor s plemstvom → ukidanje poreza → vojna obveza → gubitak hrvatske samostalnosti
- c) osvajanje Slavonije → bitka kod Gvozda → krunidba Kolomana → degradacija kraljevske vlasti
- d) slabljenje kraljevske vlasti nakon Zvonimira → jačanje velikaša → raspad teritorijalne integracije → mogućnost dolaska strane dinastije

Slika 8. Prikaz kralja Kolomana (Bečka ilustrirana kronika, 14. st.).

22. Sljedeće zadatke riješi uz pomoć povijesnog zemljovida.

Zemljovid 3. Hrvatske povijesne zemlje na kraju 15. stoljeća.

5

- a) Na zemljovidu označi mjesto i upišite ime grada u kojemu se 1463. g. posljednji bosanski kralj Stjepan Tomašević, bježeći pred vojskom sultana Mehmeda II., sakrio te predao Osmanlijama.
- b) Na zemljovidu na označeno mjesto upiši ime bitke koja se zbila 29. kolovoza 1526. g., u kojoj su Osmanlije potpuno porazili ugarsko-hrvatsku vojsku i kralja Ludovika II., čime im je otvoren put prema Panoniji.
- c) Nakon što je Matijaš Korvin preotao Osmanlijama sjevernu Bosnu, ustrojio je dvije banovine. Jedna je imala zadaću braniti Hrvatsku od turskih prodora, a druga štititi Slavoniju i južnu Ugarsku. Na zemljovidu u označene kružnice upiši imena gradova, središta tih banovina.
- d) Na zemljovidu označi mjesto i upišite ime grada koji je 1521. g. osvojio Sulejman Veličanstveni, grada koji se zbog svog strateškog položaja nazivao „Zlatnim ključem Ugarske i Slavonije“.

23. Srednjovjekovni gradovi na prostoru hrvatskih povijesnih zemalja međusobno su se razlikovali.

Rasporedi gradove i njihova obilježja u odgovarajuće kategorije tako da na odgovarajuće crte upišeš slovo navedeno ispred grada ili pojma na koji se odnosi odgovarajuća kategorija.

a) Nin	f) Biograd	k) Gradec	n) izuzeti od feudalčeve vlasti
b) Šibenik	g) Split	l) Rab	o) pod vlašću lokalnih feudalaca
c) Varaždin	h) Zadar	m) samoupravna gradska zajednica	
d) Cavtat	i) Modruš		
e) Knin	j) Dubrovnik		

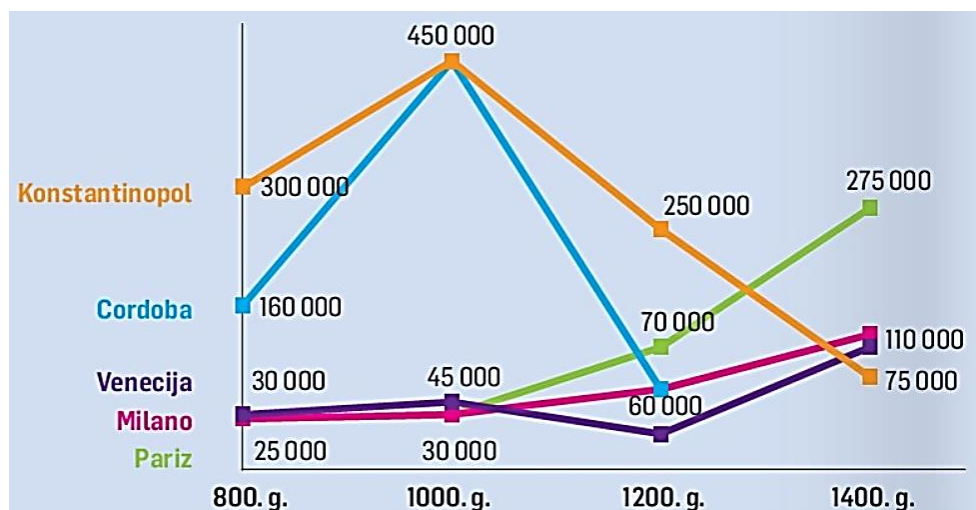
3

1) Gradovi priobalnog područja _____

2) Gradovi u unutrašnjosti Hrvatske _____

3) Slobodni kraljevski gradovi _____

24. Prouči dijagram na slici i odgovori na pitanja.

Slika 9. Prikaz gibanja broja stanovnika velikih gradova u srednjem vijeku.

24.1. Zaokruži grad s najvećim brojem stanovnika u sljedećim godinama:

800. godina	1000. godina	1200. godina	1400. godina
a) Konstantinopol	a) Venecija	a) Milano	a) Konstantinopol
b) Cordoba	b) Cordoba	b) Cordoba	b) Paris
c) Venecija	c) Konstantinopol	c) Venecija	c) Venecija
d) Milano	d) Milano	d) Konstantinopol	d) Milano
e) Paris	e) Paris	e) Paris	e) Cordoba

4

24. 2. Navedi dva argumenta što je sve moglo utjecati na broj stanovnika ovih gradova?

2

25. Odgovori na pitanja koja se odnose na razdoblje Stogodišnjeg rata. U svakom potpitanju zaokruži točan odgovor.

25.1. Stvarni uzrok sukoba između Engleske i Francuske bio je:

- a) vjerski sukob
- b) borba za prevlast na Sredozemlju
- c) gospodarski interes vezan uz Flandriju
- d) seljačke pobune u Francuskoj

1	
---	--

25.2. Engleski kralj koji je započeo Stogodišnji rat bio je:

- a) Henrik V.
- b) Karlo VII.
- c) Filip VI.
- d) Edvard III.

1	
---	--

25.3. Ivana Orleanska bila je:

- a) plemkinja i kraljeva rođakinja
- b) profesionalna vojna zapovjednica
- c) seljanka koja je tvrdila da djeluje po Božjoj volji
- d) francuska kraljica

1	
---	--